

Pintures murals del Sant Sepulcre d'Olèrdola

Olèrdola

Ubicació

Comarca:	Alt Penedès
Lloc/Adreça:	Adossada a la casa anomenada del Sepulcre, a 1 km al nord-est del nucli de Sant Miquel
Emplaçament	Des de la intersecció de la C-15 al nord-est de Sant Miquel, camí en direcció nord

Coordenades:

Latitud:	41.3267
Longitud:	1.72811
UTM Est (X):	393561
UTM Nord (Y):	4575805

Classificació

Número de fitxa	08145-10
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Medieval Romànic Contemporani
Segle	XI
Estat de conservació	Dolent
Notes de conservació:	Es troben força deteriorades.
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	BCIN
Europea – Atributs inspire:	National Monument Record – Religiós i/o funerari
Observacions protecció:	BCIN. 166-MH-EN. BOE 26/06/1974
Data aprovació:	dj., 30/05/1974 - 12:00
Número inventari	IPAC 178
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil

Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	001406000CF97E0001BF
Autoria de la fitxa	Tríade scp
Data de registre de la fitxa:	dc., 03/10/2001 - 02:00
Autoria de la darrera revisió:	Marta Lloret Blackburn-Antequem, S.L.
Data de la darrera revisió:	dj., 23/04/2020 - 07:00

Descripció

A la capella del Sant Sepulcre s'hi localitzen, en els llocs on l'arrebossat modern ha caigut o s'ha tret, diferents fragments de pintura mural. S'hi endevinen figures antropomorfes i altres composicions que fan sospitar que tot l'àmbit interior de l'església havia estat profusament decorat en època medieval. Cal destacar que és probable que hi hagi restes de mural a la cúpula i a l'absis (àmbits espacials importants), sota de l'actual arrebossat modern. Diferents estudiosos de les pintures han arribat a al conclusió que la iconografia és en certa manera atípica: personatges gairebé seriatos sota arcades o compartiments policroms; oferents d'una Epifania més que dubtosa, monstres blaus i condemnats: personatges nimbats de grans dimensions, etc. També s'ha apreciat un evident primitivisme pel que fa al seu estil. El conjunt pictòric ha estat qualificat "d'arcaic" pels diversos autors i caracteritzat pel predomini de la línia sobre el color, per l'ús de la línia en les formes geomètriques, que es corresponen amb d'altres conjunts que conformen el caràcter protoromànic marcadament popular. La pintura d'Olèrdola pertany a una manera de fer popular, marginal i lluny dels grans corrents del romànic, es a dir, amb una component autòctona molt destacada.

Observacions:

L'església del Sant Sepulcre d'Olèrdola és l'única església romànica de planta circular i dedicada al Sant Sepulcre, que s'ha conservat a les contrades catalanes. El Conjunt de pintura mural que es conserva al Sant Sepulcre va ser donat a conèixer en un estudi de 1954. Avui dia la recerca historiogràfica i l'anàlisi efectuada estan lluny d'haver donat tots els seus fruits.

Història

Aquesta església fou seu d'un priorat del Sant Sepulcre. La primera notícia del temple és de l'any 1058, en què Seniol Guillem féu testament i deixà a l'església edificada en honor al Sant Sepulcre del Senyor, prop de la Tallada, una sèrie de vinyes, tones i cases. La primera referència de l'existència d'un priorat del Sant Sepulcre a la Tallada, filial de Santa Anna de Barcelona, es de 1175, any en què era prior Pere de Llavaneres. Es coneix un plet entre l'orde del Sant Sepulcre i Bernat de la Tallada l'any 1180, en el qual s'obligà a aquest últim a restituir els béns al Sant Sepulcre que acostumava a posseir gràcies a la deixa testamentària de Seniol Guillem. La capella i la finca foren venudes el 1287 al monestir de Sant Cugat del Vallès, però més tard van tornar a ser propietat dels monjos dels Sant Sepulcre. Bernat de Vilafranca, mitjançant el testament que féu el 1294, donà a conèixer un altar dedicat a sant Salvador, dins la capella, i li llegà 10 diners. Al segle XV esdevingué una simple capella que fou modificada interiorment al segle XVII i mal restaurada en temps moderns. L'any 1954 s'hi descobriren unes pintures murals de mitjan segle XI que es conserven al mateix lloc.

Bibliografia

AA.VV.(1992). Catalunya romànica. Barcelona: Fundació Enciclopèdia Catalana. Vol.XIX. El Penedès. L'Anoia. AA.VV. (1982). Gran Geografia Comarcal de Catalunya. Barcelona: Fundació Enciclopèdia Catalana. Vol.VI. Alt Penedès. Baix Penedès. Garraf. Anoia. AINAUD DE LASARTE, J. (1954). La iglésia del Sepulcre en Olèrdola. Biblioteca Museo Balaguer. Vilanova i la Geltrú. ROSSELLÓ RAVENTÓS, Joan (1986). Inventari de patrimoni arquitectònic de Catalunya. L'Alt Penedès. Generalitat de Catalunya. Barcelona. VIGUÉ, I. (1975). Les esglésies romàniques catalanes de planta circular i triangular. Artestudi.

